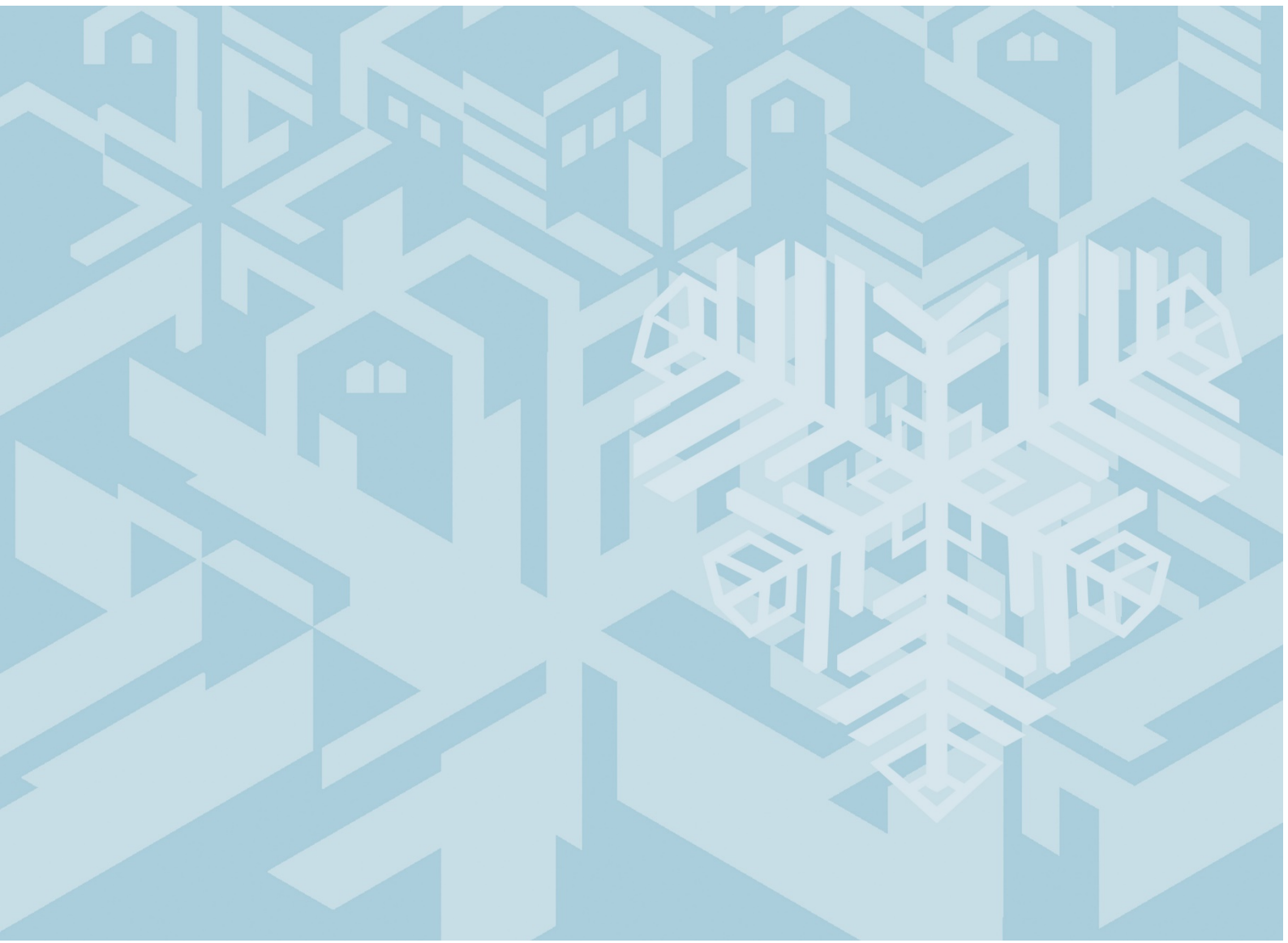

Program
Strategi
Policy
➤ **Riktlinje**

Lokal arbetsmarknadspolitik

Dokumentnamn:
Riktlinje, lokal arbetsmarknadspolitik

Fastställd av:
Kommunfullmäktige 2020-06-17, § 115

Gäller från:
2020-06-17

Berörd verksamhet:
Alla nämnder och förvaltningar

Dokumentansvarig:
Team styrning

Gäller till:
Tills vidare

1. Inledning

Östersunds kommun har ett kommunövergripande mål att vi ska ha ett positivt företagsklimat där medborgare har arbete och bostad. Den lokala arbetsmarknadspolitikerna är en viktig del för att Östersunds kommun ska uppfylla målet.

Det lokala näringslivet och kommunens kompetensförsörjningsarbete försvåras med anledning av demografiska utmaningar, stora pensionsavgångar och en arbetskraftsreserv som av olika anledningar står längre ifrån arbetsmarknaden. Den lokala arbetsmarknadspolitikerna är en viktig fråga för att kunna möta kompetensförsörjningsutmaningarna som Östersund står inför. För att säkra framtida arbetskraft behöver kompetens som idag står utanför arbetsmarknaden tas tillvara.

Lokal arbetsmarknadspolitik i Östersunds kommun

I Östersund är Social- och arbetsmarknadsnämnden ansvarig för kommunens socialtjänst, arbetsmarknadsfrågor och vuxenutbildning. För en hållbar lokal arbetsmarknadspolitik som är tydligt kopplad till behov som finns hos det lokala näringslivet och kommunen som arbetsgivare behöver hela kommunen ta ett gemensamt ansvar. Inte minst kommunstyrelsen som är ansvarig för kommunens tillväxtfrågor och strategiska frågor som rör kommunen som arbetsgivare.

Lokal arbetsmarknadspolitik bedrivs med stor variation i Sveriges kommuner. I Östersunds kommun ska den lokala arbetsmarknadspolitikerna ses som en kommunövergripande fråga som berör och tar hänsyn till olika behov som kommunen har. Arbetsmarknadsinsatser som kommunen tillhandahåller ska vara tydligt kopplade till den lokala arbetsmarknaden för att underlätta kompetensförsörjningsarbetet för näringslivet och kommunen som arbetsgivare.

Vad är en arbetsmarknadsinsats?

Med en arbetsmarknadsinsats menas en insats som tillhandahålls till individen som står utanför arbetsmarknaden och/eller en arbetsgivare som har ett kompetensförsörjningsbehov.

Arbetsmarknadsinsatser kan bestå av arbetsnärmande stöd, socialt stöd, eller utbildning som möter individens olika förutsättningar eller behov. Arbetsmarknadsinsatser kan även bestå av utbildning, kompetens och stöttning i olika former för att inspirera och uppmuntra arbetsgivaren att hitta alternativa vägar för att säkra sin framtida kompetensförsörjning.

Olika behov i arbetsmarknadspolitikerna

I den lokala arbetsmarknadspolitikerna har kommunen olika behov. Olika behov genererar olika perspektiv på vilka insatser och vilka målgrupper som bör prioriteras. Området är komplext och kommunen behöver ständigt anpassa prioriteringar och arbetssätt för att möta befintliga såväl som framtida utmaningar. För en effektiv och hållbar arbetsmarknadspolitik krävs en tydlighet i vad som ska prioriteras, samt en väl avvägd balans mellan olika perspektiv som sammantaget för individen närmare arbete och förser kommunen såväl som det lokala näringslivet med arbetskraft.

2. Syfte

Riktlinjen syftar till att:

- tydliggöra Östersunds kommuns gemensamma förhållningssätt i den lokala arbetsmarknadspolitiken.
- tydliggöra hur Östersunds kommun ska bygga en hållbar och effektiv lokal arbetsmarknadspolitik som möter individens förutsättningar, samt näringslivets och kommunens kompetensförsörjningsbehov.
- säkerställa att tillgängliga resurser används effektivt och hållbart.

3. Lokal arbetsmarknadspolitik i Östersunds kommun

I Östersunds kommun är Social- och arbetsmarknadsnämnden kommunens arbetslöshetsnämnd och ansvarig för kommunens arbetsmarknadsfrågor. Arbetsmarknadspolitiken påverkar dock hela kommunen där alla nämnder och förvaltningar ska ta ansvar. Inte minst kommunstyrelsen som är ansvarig för kommunens tillväxtfrågor och frågor som rör kommunen som arbetsgivare.

Med ett strategiskt och långsiktigt fokus ska kommunens lokala arbetsmarknadspolitik:

- möta näringslivets kompetensförsörjningsutmaningar.
- möta kommunens kompetensförsörjningsutmaningar.
- motverka kommunens försörjningsstödkostnader.
- motverka arbetslöshet och utanförskap i Östersunds kommun.

Den lokala arbetsmarknadspolitiken ska vara tydligt kopplad till kommunens tillväxtarbete och interna kompetensförsörjningsarbete. Vad som prioriteras ska fastställas ur ett helhetsperspektiv och ta hänsyn till:

- Det lokala näringslivets kompetensförsörjningsbehov.
- Kommunens kompetensförsörjningsbehov.
- Arbetskraftsreservens förutsättningar.
- Den nationella arbetsmarknadspolitikens läge.
- Omvärldens förutsättningar.

Säkerställa ett helhetsperspektiv

För att säkerställa ett helhetsperspektiv måste kommunens interna samverkan vara tydlig. Ansvariga för kommunens tillväxtfrågor och kompetensförsörjningsfrågor ska ha en tydlig roll i kommunens lokala arbetsmarknadspolitik. På så sätt kan reella och uttalade kompetensförsörjningsbehov tydligare genomsyra de insatser som den lokala arbetsmarknadspolitiken tillhandahåller.

En viktig del i den interna samverkan är en tydlighet i samspelet mellan kommunens tjänstemän och politiker. För att säkerställa möjligheten till kloka beslut ur ett helhetsperspektiv ska kommunens tjänstemän förse politiken med adekvata underlag. Området är komplext där olika behov kan behöva ställas emot varandra och där en politisk viljeinriktning om vad som ska prioriteras behövs.

En väl avvägd balans mellan olika behov

Östersund ska sträva efter en väl avvägd balans mellan olika behov i den lokala arbetsmarknadspolitiken. Det finns ett stort behov av att fler medborgare arbetar och många som idag står långt ifrån arbetsmarknaden behöver i framtiden bidra utifrån sin egen förmåga. Därför är det viktigt att kommunen tillhandahåller insatser till de som idag står långt ifrån arbetsmarknaden såväl som till de som står lite närmare arbetsmarknaden för att möta framtida och nutida behov.

Kedjor av insatser

Kommunens arbetsmarknadsinsatser ska erbjudas i olika ”nivåer” som ordnas i kedjor av insatser där individens förutsättningar och arbetsgivarens behov möts. Kommunens arbetsmarknadsinsatser ska ses som en helhet där samtliga insatser har koppling till varandra i syfte att skapa ett flöde i kommunens arbetsmarknadsverksamhet och möjliggöra stegförflyttningar för individen. För att främja möjligheten till ett flöde ska Östersunds kommun tillhandahålla arbetsmarknadsinsatser utifrån ett arbetsgivarperspektiv och ett individperspektiv.

Arbetsmarknadsinsatser ur ett arbetsgivarperspektiv

Östersunds kommun ska aktivt arbeta med arbetsgivarrelationer och stötta lokala arbetsgivare och kommunens förvaltningar med deras kompetensförsörjningsarbete.

Perspektivet innebär att:

- Arbetsmarknadsinsatser och adekvat utbildning ska utformas och tillhandahållas i ett tätt samarbete med det lokala näringslivet eller kommunen som arbetsgivare.
- Arbetsgivare ska stöttas i sitt arbete med inkludering och breddad rekrytering i syfte att skapa alternativa rekryteringsvägar.
- Arbetsgivarens krav på anställningsbarhet avgör vilka arbetsmarknadsinsatser och vilka målgrupper som prioriteras.
- Arbetsmarknadsinsatser tillhandahålls så nära arbetsgivaren som möjligt. Vilket innebär att en del av insatserna tillhandahålls av Näringslivskontoret, Område HR och kommunens förvaltningar.

Perspektivets målsättning

Arbete hos den arbetsgivare eller inom den bransch där insatserna tillämpas.

Målgrupp

Arbetsgivare som har ett kompetensförsörjningsbehov.

Arbetsmarknadsinsatser ur ett individstärkande perspektiv

Östersunds kommun ska aktivt arbeta med att stötta individer som idag står utanför arbetsmarknaden och är i behov av arbetsnärmande stöd.

Perspektivet innebär att:

- Meningsfulla och adekvat arbetsmarknadsinsatser och adekvat utbildning ska tillhandahållas för att lyfta fram och förädla kompetens som står utanför arbetsmarknaden.
- Arbetsmarknadsinsatser ska erbjudas i olika ”nivåer” för att möta individens olika förutsättningar och skapa möjligheter för individen att ta nästa steg mot arbete.
- Arbetsmarknadsinsatser och utbildning ska vara tydligt kopplade till den lokala arbetsmarknaden där det finns flertalet olika vägar för individen att närma sig arbete.

Perspektivets målsättning

Arbete, utbildning.

Målgrupp

Tillgänglig arbetskraft som är i behov av arbetsnärmande stöd.

Säkerställa samverkan mellan perspektiven

Det ska finnas en tydlig koppling mellan de arbetsmarknadsinsatser som tillämpas inom de två perspektiven. Individens progression och möjlighet till stegförflyttningar mellan olika insatser och perspektiv ska uppmuntras och kan i vissa fall vara ett krav om det anses lämpligt. Detta för att säkerställa ett flöde i kommunens arbetsmarknadsverksamhet och undvika inlåsningseffekt där individen är för länge i någon av kommunens insatser.

4. Ett effektivt och hållbart användande av kommunens tillgängliga resurser i den lokala arbetsmarknadspolitiken

För att uppnå kommunens mål med den lokala arbetsmarknadspolitiken krävs det att tillgängliga resurser inom området används effektivt och hållbart. För Östersunds kommun ställer det stora krav på en tydlighet i vad man vill uppnå, samt en sakkunskap om nationella arbetsmarknadspolitiska insatser. I arbetet ska vissa övergripande riktlinjer ska följas.

1. Resurser ska fördelas utifrån ett helhetsperspektiv

Kommunens resurser ska fördelas utifrån ett helhetsperspektiv. Resurser ska fördelas i en väl avvägd balans mellan ett arbetsgivarperspektiv och ett individperspektiv. Vilken fördelning som ska råda ska utgå från en analys över helheten.

2. Resurser ska vara flexibla

Kommunens resurser ska vara flexibla och snabbt kunna ställa om när behoven på den lokala arbetsmarknaden och förutsättningar hos den nationella arbetsmarknadspolitiken förändras.

Kommunens resurser ska i huvudsak organiseras utifrån arbetsgivarens eller individens behov och inte riktas till specifika målgrupper. Detta för att undvika att målgrupper exkluderas på grund av exempelvis ålder eller etnicitet och för att ta höjd för den nationella arbetsmarknadspolitiken förändringsbenägenhet.

3. Resurser och arbetsmarknadsinsatser ska organiseras utifrån en helhetssyn

Samtliga insatser och tillhörande resurser ska ha en koppling till varandra. Olika satsningar ska samspela med varandra för att möjliggöra stegförflyttningar för individen och undvika långa väntetider till kommunens arbetsmarknadsinsatser.

4. Hela kommunen ska ta ett gemensamt ansvar för individen som är i behov av arbetsnärmande stöd

Andra kommunala verksamheter som idag erbjuder stöd som är adekvat för de individer som står utanför arbetsmarknaden ska tydligare inkluderas och bidra till den ”verktygslåda” som finns inom arbetsmarknadspolitiken. Stödet kan bestå av exempelvis digitaliseringsstöd, praktik, arbetsträning, sysselsättning, subventionerad anställning eller socialt stöd.

5. Den lokala arbetsmarknadspolitiken ska undvika att skapa parallella verksamheter

Arbetsmarknadsinsatser ska komplettera den medborgarservice som kommunen redan erbjuder. Om det finns ett stort behov av ett visst sorts stöd ska de insatser som kommunen redan erbjuder utvidgas för att undvika kostnader som uppstår med två parallella

verksamheter. Samt undvika de ekonomiska risker som medföljer av en stor arbetsmarknadsverksamhet som i huvudsak är finansierad av statliga medel.

6. *Östersund ska ta tillvara på drivkraft som finns utanför kommunens verksamhet*
Östersunds kommun har varken möjlighet eller ekonomi att tillhandahålla arbetsmarknadsinsatser till alla som står utanför arbetsmarknaden. Kommunen ska aktivt samverka med andra relevanta aktörer som finns utanför kommunens verksamhet. Dels för att kunna identifiera vad som behöver utvecklas inom den lokala arbetsmarknadspolitiken, såväl som att ta tillvara på den drivkraft och kompetens som finns. Att etablera en samverkan med andra minskar även de ekonomiska risker som medföljer av en stor arbetsmarknadsverksamhet som i huvudsak är finansierad av statliga medel.
7. *Arbetsmarknadsinsatser ska tillhandahållas med ett långsiktigt fokus*
Användandet av olika arbetsmarknadsinsatser och anställningsstöd ska ha ett långsiktigt fokus där individens försörjning eller kommunens försörjningskostnader inte ska påverka vilka typer av insatser som tillhandahålls. Kommunens arbetsmarknadsinsatser ska undvika inlåsnings effekter där insatser används smart för att öka möjligheterna till ett varaktigt fäste på arbetsmarknaden.
8. *Statsbidrag från Arbetsförmedlingen ska säkerställas*
Kommunens resurser finansieras till stor del av statsbidrag från Arbetsförmedlingen. För att säkerställa tillräckligt med finansiering ska tillräckligt många individer som har rätt till stöd från Arbetsförmedlingen prioriteras. Kommunen ska även förhålla sig till Arbetsförmedlingens aktuella fokus inom arbetsmarknadspolitiken som förändras över tid.

Statsbidrag ska användas ekonomisk fördelaktigt för kommunen för att på så sätt kunna erbjuda insatser till fler individer som står utanför arbetsmarknaden. Samverkansarbetet med Arbetsförmedlingen är av yttersta vikt för att säkerställa finansiering.

5. Ansvarig

Denna riktlinje är beslutad av kommunstyrelsen. Team styrning är dokumentansvarig och har ansvaret för att förvalta riktlinjen. Vilket innebär att säkerställa tillämpning samt uppföljning och eventuell revidering. Varje chef inom den verksamhet som berörs av riktlinjen ansvarar för att dess innehåll är känt bland medarbetarna.

6. Uppföljning

Riktlinjen följs upp årligen av dokumentansvarig som vid behov lyfter frågan till kommunstyrelsen.